

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב

שם השיעור: המסר הסמוי בספר תרי עשר

שם המרצה (כתובת דוא"ל) – יעל ציגלר (yaelziegler@gmail.com)

1) בן סירא, פרק מ"ט, ז"י"ב

- (ז) ויציתו אש בציון וחוצותיה נשמו, כדבר ירמיהו אשר בו בעטו .
- (ח) אף כי נקדש מרחם אמו, לנתוש ולנתוץ להרוס לבנות ולנטוע .
- (ט) יחזקאל חזה מחזה, וה' הראהו כבודו במרכבה .
- (י) בדמיון גשם שוטף חזה על חוזי שווא, ולהולכי בתמים בישר תנחומים .
- (יא) ואף שנים עשר הנביאים, עוד עצמותם תפרחנה בקבר וזכרם לברכה .
- (יב) כי נחמו בית יעקב, ויבשרו תשועות למו .

2) תוספתא מסכת מגילה (ליברמן) פרק ג

מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה ואין מדלגין מנביא לנביא ובנביא של שנים עשר מדלגין ובלבד שלא ידליג מסוף הספר לראשו

3) תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף טו עמוד א

אנשי כנסת הגדולה כתבו (קנד"ג סימן) יחזקאל ושנים עשר, דניאל ומגילת אסתר.

4) תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף יד עמוד ב

ת"ר, סדרן של נביאים: יהושע ושופטים, שמואל ומלכים, ירמיה ויחזקאל, ישעיה ושנים עשר. מכדי הושע קדים, דכתיב: תחלת דבר ה' בהושע, וכי עם הושע דבר תחלה? והלא משה ועד הושע כמה נביאים היו! וא"ר יוחנן: שהיה תחלה לארבעה נביאים שנתנבאו באותו הפרק, ואלו הן: הושע וישעיה, עמוס ומיכה. וליקדמיה להושע ברישא! כיון דכתיב נבואתיה גבי חגי זכריה ומלאכי, וחגי זכריה ומלאכי סוף נביאים הוו, חשיב ליה בהדייהו. וליכתביה לחודיה וליקדמיה! אידי דזוטר מירכס.

5) אברבנאל הושע הקדמה לתרי עשר

הנה התבאר מזה כולו שסדר ספרי נבואות שנים עשר הנביאים האלה הוא ראוי והגון כפי זמני אותן הנבואות עם היות שנכנסה נבואת עובדיה שהיתה קודמת בזמן במקום שנכנסה מאותה סבה שזכרתי.

6) אברבנאל הקדמה לספר הושע

הנה א"כ שלשת הנביאים האלה רוצה לומר הושע ויואל ועמוס כפי זמני נבואותיהם נזכרו על הספר הזה, האמנם נבואת עובדיה לא נזכרה אחריהם כפי סדר הזמן אלא מפני ענין הנבואות ההם והוא שיואל ניבא בסוף נבואותיו על חרבן אדום וגאולת ישראל באומרו "מצרים לשמה תהיה ואדום למדבר שממה מחמס בני יהודה אשר שפכו דם נקי בארצם ויהודה לעולם תשב וירושלם לדור ודור", ועמוס ג"כ בסוף נבואותיו אמר "למען ירשו את שארית אדום וכל הגוים אשר נקרא שמי עליהם", ולכן מפני זה אחרי שהניח מסדר הספר נבואות יואל ועמוס זכר אחריהם נבואת עובדיה הקודמת אליהם בזמן מפני שעובדיה ניבא ראשונה על חרבן אדום וגאולת ישראל העתידה

7) אברבנאל הושע – הקדמות

ועוד כי אם היה שהושע ועמוס ומיכה ניבאו בפרק אחד כמו שאחז"ל בסדר עולם (רפ"כ) ובמס' פסחים (פז, א) והכתוב מעיד עליו למה זה לא נסמכו נבואותיהם זו אחר זו והונח בין הושע ועמוס נבואות יואל...? וכן הושע ניבא בימי ארבעת המלכים... ונסמך אחריו יואל לפי שניבא בזמן הושע קודם לעמוס ולכן תמצא עמוס נבואתו באותו פסוק עצמו שבו סיים יואל נבואתו והוא אומרו "ה' מציון ישאג ומירושלם יתן קולו" וכמו שיתבאר בפירושו נבואת עמוס.

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב

8) אברבנאל הושע הקדמה לתרי עשר

והנראה אלי בתשובת ואמתת הדבר הזה הוא, שספרי נבואות הנביאים אשר אתנו מהם היו קודם החרבן ומהם היו בזמן החרבן ומהם היו אחר החרבן